

การสวนหลอดเลือดหัวใจ... ไม่น่ากลัวอย่างที่คิด

ศูนย์ : ศูนย์หัวใจ

บทความโดยแพทย์ : นพ. ศิรพัชร พูนวุฒิกุล

การสวนหัวใจ คือ การทำหัตถการ เป็นได้ทั้งการ “ตรวจ” และ “รักษา” โรคหัวใจ โดยการใส่สายสวน ซึ่งมีลักษณะคล้ายสาย

มิลลิเมตร เข้าทางหลอดเลือดแดง เพื่อวัดความดันโลหิตในห้องหัวใจหรือหลอดเลือดรอบๆ หัวใจที่ปลายสายสวนนั้นไปถึง

ทั้งนี้ การสวนหัวใจเพื่อฉีดสีตรวจหลอดเลือดที่เลี้ยงกล้ามเนื้อหัวใจ จะทำผ่านหลอดเลือดแดงที่บริเวณขาหนีบ ข้อมือหรือข้อเท้า ซึ่งคนไข้จะรู้สึกตัวตลอดเวลา ไม่หลับ ถ้าเป็นการสวนหัวใจเพื่อการตรวจทั่วๆ ไป จะใช้เวลาประมาณ 20-60 นาที หลังตรวจเสร็จแล้วจะกดตรงบริเวณที่ใส่สายเข้าไป เพื่อให้เลือดหยุดโดยไซยาหรือโซลูปรนช่วยให้เลือดหยุดได้เร็วขึ้น แล้วแต่กรณีและความ

ส่วนกรณีที่ผู้ป่วยที่เป็นกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน ผู้ป่วยจะถูกส่งต่อมายังห้องปฏิบัติการสวนหัวใจทันทีเพื่อให้ได้รับการ

ข้อบ่งชี้ในการตรวจ

1. ในผู้ป่วยที่สงสัยว่าเป็นภาวะเส้นเลือดหัวใจตีบ เช่น มีอาการเหนื่อย แน่นหน้าอก หัวใจเต้นผิดจังหวะ เป็นต้น
2. ต้องการวัดความดันหัวใจต่างๆ
3. ตรวจวินิจฉัยสมรรถภาพหัวใจโดยการออกกำลังกาย
4. ตรวจเพื่อเตรียมการผ่าตัดหัวใจ
5. อาการเจ็บหน้าอกรุนแรงที่ไม่ตอบสนองการรักษาด้วยยา

ขั้นตอนการรักษา

ในผู้ป่วยที่เป็นโรคหลอดเลือดหัวใจตีบ สามารถรักษาได้ 2 วิธีหลักๆ ได้แก่ การสวนหลอดเลือดหัวใจและการทำบอลลูนขยายหลอดเลือด ซึ่งขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของแพทย์ผู้ให้การรักษา ส่วนแต่ละวิธีจะมีรายละเอียดอย่างไรบ้าง ไปทำความเข้าใจเพิ่มเติมไปเล

การสวนหลอดเลือดหัวใจผ่านทางขาและแขน

การรักษาผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจตีบ (Coronary Artery Disease) จะใช้วิธีการสวนหลอดเลือดหัวใจ ซึ่งทำได้ 2 จุดคือ

1. การสวนหลอดเลือดหัวใจบริเวณขาหนีบ (Femoral artery) วิธีนี้จะใช้ยาชาเฉพาะที่ ไม่ใช้ยาสลบ ไม่ต้องผ่าตัด ใช้เวลาหลังจากที่ทำเสร็จถึงสายสวนออก จะกดบริเวณขาหนีบประมาณ 15 นาที โดยไม่ต้องเย็บแผล ผู้ป่วยต้องนอนราบ และไม่สามารถลุกนั่งหรือเดินได้ในทันที
2. สำหรับการสวนหลอดเลือดหัวใจผ่านบริเวณข้อมือ (Radial artery) วิธีนี้จะสวนหลอดเลือดหัวใจผ่านทางหลอดเลือด หลังจากทำหัตถการสามารถลุกนั่งหรือเดินได้ทันที มีเพียงสายรัดข้อมือ (TR band) ใส่ไว้ แต่ไม่นานก็สามารถถอดออก

การปฏิบัติตัวหลังจากสวนหลอดเลือดหัวใจ

1. หลังจากทำการหัตถการเสร็จแล้ว ผู้ป่วยจะต้องกลับมาพักฟื้นที่ห้องผู้ป่วย เพื่อสังเกตอาการหลังการรักษา
2. ผู้ป่วยไม่ควรลุกจากเตียงและไม่ออกกำลังกายที่แรงแรงเกินไป เป็นเวลาอย่างน้อย 6 – 8 ชั่วโมง (หากทำการหัตถการที่บริเวณคอ)
3. หากพบว่าบริเวณที่แทงเส้นเลือดบวมหรือขาข้างที่แทงเส้นเลือด ชีบหรือเย็นกว่าปกติควรแจ้งพยาบาลทราบ
4. ถ้าผู้ป่วยรู้สึกตัวดี ไม่มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ให้รับประทานอาหารได้ตามความเหมาะสม
5. ถ้าปวดแผล สามารถรับประทานยาแก้ปวดได้ หรือปรึกษาแพทย์เพื่อความปลอดภัย

การทำบอลลูนขยายหลอดเลือดหัวใจ

การทำบอลลูนหัวใจเป็นทางเลือกของการรักษาโรคหลอดเลือดหัวใจตีบที่ง่ายและสะดวก เพราะไม่ต้องผ่าตัด และการทำบอลลูนหัวใจแต่ยังคงมีความเสี่ยงของการทำบอลลูนหัวใจอยู่บ้าง โดยภาวะเสี่ยงของการทำบอลลูนหัวใจอาจมีดังต่อไปนี้

1. ติดเชื้อ มีเลือดออก หรือปวดบริเวณที่ใส่สายสวน
2. เกิดลิ่มเลือดอุดตันในหลอดเลือดหัวใจ ทำให้เกิดกล้ามเนื้อหัวใจตาย
3. แพ้สารทึบแสง อาจเกิดภาวะช็อกได้
4. หัวใจเต้นผิดจังหวะ
5. บางรายอาจเกิดภาวะหลอดเลือดหัวใจหรือกล้ามเนื้อหัวใจทะลุระหว่างทำการสอดใส่ท่อบอลลูนเข้าไปในเส้นเลือด
6. เกิดภาวะลิ่มเลือดไปอุดตันที่สมอง (อุบัติการณ์น้อยกว่า 0.2%)
7. เสียชีวิต (อุบัติการณ์น้อยกว่า 0.5%)

อย่างไรก็ตาม การทำบอลลูนหัวใจภายใต้ความดูแลของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ร่วมกับการปฏิบัติตัวตามที่แพทย์แนะนำก็จะช่วยให้ปลอดภัย

ประโยชน์ของการรักษา

การขยายหลอดเลือดหัวใจด้วยบอลลูน จะช่วยดันไขมันที่อุดตันหลอดเลือดอยู่ให้ไปติดผนังหลอดเลือด ทำให้เลือดสามารถไหลเวียนได้ดีขึ้น ผู้ป่วยจะรู้สึกเจ็บหน้าอกน้อยลง หายใจได้เต็มทีขึ้น และลดความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันจากหัวใจ

การปฏิบัติตัวหลังจากขยายหลอดเลือดหัวใจ

1. ต้องนอนราบอย่างน้อยประมาณ 6 – 8 ชั่วโมง หลังทำการตรวจสวนหัวใจ ตำแหน่งที่ทำเป็นบริเวณข้อหนีบ
2. ระหว่างนี้ควรดื่มน้ำ ประมาณ 1 ลิตร หากไม่มีข้อจำกัดเรื่องน้ำดื่ม เพื่อขับสารทึบรังสี
3. ดูแลแผลตำแหน่งที่ทำหัตถการอย่าโดนน้ำประมาณ 3 วัน หรือหากโดนให้ใช้เบตาดีนเช็ดบริเวณแผล

4. สังเกตตำแหน่งบริเวณที่ทำหัตถการ หากมีเลือดไหล ปวด บวม แดงร้อน หรือเย็น ชีด เป็นก้อน ให้แจ้งพยาบาลประจำ
5. ถ้าปวดแผลบริเวณที่ทำหัตถการ สามารถรับประทานยาแก้ปวดได้ หรือปรึกษาแพทย์ก่อน
6. รับประทานยาอย่างต่อเนื่อง ไม่ควรหยุดยาเอง สังเกตอาการผิดปกติ เช่น เจ็บหน้าอกให้มาพบแพทย์ทันที
7. งดยกกำลังกายหนักหรือใช้แรงมากในช่วง 2 สัปดาห์แรก
8. ห้ามยกของหนักเกิน 5 กิโลกรัม ประมาณ 1 เดือน หลังทำหัตถการตรวจสอบหัวใจ
9. หากไอหรือเบ่ง ให้กดบริเวณแผลไว้ หลังทำหัตถการตรวจสอบหัวใจ ประมาณ 7 สัปดาห์ (ในกรณีทำบริเวณขาหนีบ)

.

ปรึกษาทุกปัญหาสุขภาพแบบออนไลน์
ไม่เสียค่าใช้จ่าย